

در ملاقات رئیس‌جمهور ایران شد؛

آرزوی رهبر انقلاب برای رئیسی

دوشنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۱_ ۲۲ صفر ۱۴۴۴_ ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۲

در آستانه عزیمت به نیویورک رئیسی با الجزیره انگلیسی، گفتگو کرد

در مذاکره با آمریکا فایده‌ای نمی‌بینم

همدلی | سید ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور ایران، در جریان سفر به ازبکستان برای شرکت در بیست و دومین اجلاس سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، در گفت‌وگویی با شبکه تلویزیونی الجزیره انگلیسی شرکت کرد.

بر اساس گزارش‌های میدانی هزینه رفت و آمد دانش‌آموزان از ۷ میلیون تومان تا ۲۶ میلیون شده است

سبقت هزینه سرویس مدارس از تورم

روایت مهاجری از چرایی تعلل رئیسی برای تعیین تکلیف برجام

به زمستان اروپا دل خوش کرده‌ایم

گفتگوی تلفنی رئیسی با خانواده مهسا امینی

گشت ارشاد چگونه شکل گرفت؟

سر مقاله

مهسا امینی و جریان توجیه

محسن صنیعی – مهم‌ترین خبر این روزها، خبر درگذشت مهسا امینی پس از بازداشت توسط پلیس امنیت اخلاقی در ساختمان معروف وزرای تهران است. افکار عمومی و به‌خصوص فضای مجازی نسبت به آن عکس‌العمل گسترده‌ای نشان داده است، به‌طوری‌که یک هشتگ مربوط به این موضوع در فضای مجازی جهانی «ترند» شده است و توپیت و بازتوییت‌های هشتگ مهسا امینی در توپیت از دو میلیون رد کرده‌اند. جامعه به‌درستی می‌پرسد که آیا برای یک تذکر حجاب، لازم بود که دختر ۲۲ساله غریب، به مرکز پلیس آورده شود و تحت استرس قرار گیرد و بسیاری پرسش‌های دیگر، ولی متأسفانه، یک جریان در کشور به‌جای اینکه این مسئله و پیامدهای بسیار بد فرهنگی- اجتماعی در داخل و تبعات سیاسی آن در سطح بین‌المللی را مورد پرسش قرار دهند، از ابزار توجیه استفاده می‌کنند. سید مصطفی میرسلیم، نماینده تهران، این کار را رفتار منافقانه می‌داند و می‌نویسد: «این خصلت بی‌ارویی منافقان است که سعی می‌کنند با هر بهانه‌ای با سوءاستفاده از لجام‌گسیختگی فضای مجازی، دست به آپروریزی از جمهوری اسلامی بزنند.» ایشان، شرایطی را که منجر به اغما رفتن کسانی مانند مهسا امینی می‌شود، شرایط قابل توجیه می‌دانند، اما اگر پس از مرگ مهسا امینی و زهرآب‌بنی‌یعقوب پرسیده شود چرا چنین شده است، این رفتار منافقانه است. یا محمدحسن قدیری ایبانه، فعال سیاسی اصولگرا، نوشته بود: «اگر برخورد پلیس باعث سکنه مهسا امینی شده باید بقیه هم سکنه می‌کردند.» و افزوده است که: «این‌ها همه تبلیغات سوء است و گرنه بعضی‌ها سر کنکور هم سکنه می‌زنند و ترس دارند، دلیل نمی‌شود کنکور را حذف کنیم.» غافل از آن‌که طبق قانون، امنیت فرد بازداشت‌شده در اختیار نهاد بازداشت‌کننده است. آیا آن‌که مدیرعامل روزنامه همشهری نوشته است که «لان هر کس در مسیر رسیدگی به خطایش دچار عارضه شد، مقصر نظام است؟ مقصر ناجاست؟» متأسفانه یک جریان، فکر نمی‌کند که امروز، شرایط رسانه‌ای تغییر کرده است و هر کار ناشایست به‌راحتی بازتاب جهانی پیدا می‌کند. بهتر آن است که خود نیروها و جریان‌هایی که خود را مدافع نظام می‌دانند خود در زدودن نقض‌ها و کاستی‌ها، به‌جای توجیه، خود اقدام به چاره‌اندیشی کنند.

همین رفتار را جریان رسانه‌ای اصولگرا در مورد فرزندان انسیه و کبری خزعلی نیز نشان دادند. اگر سابقاً تحصیل فرزندان مسئولان در خارج، رانت و یک امر ناشایست محسوب می‌آمد و حتی منجر به رد صلاحیت کاندیدای ریاست جمهوری می‌شد، ظاهراً از دیدگاه جریان اصولگرا، این دفعه مشکلی نیست. اسماعیل کوثری نماینده اصولگرای تهران در مجلس یازدهم در این مورد گفته است که: «علت مهاجرت این افراد، پیشرفت کشور است اما برخی الکی این قضیه را بزرگ می‌کنند.» یا عبدالله گنجی مدیرمسئول روزنامه همشهری نوشته است که: «درس خواندن (نه اقامت) هیچ‌کس در خارج کشور اشکال ندارد. الا اینکه از راه رانت و ناسالم رفته باشد. اصل درس خواندن را تابو نکنیم خصوصاً در رشته‌های نوپدید.»

و محمدصادق کوشکی فعال سیاسی اصول‌گرا بیان کرده که: «حساب فرزندان مسئولان از پدر و مادرشان جداست. مسئولان می‌گویند که فرزندان ما مستقل هستند و خودشان برای زندگی‌شان تصمیم گرفته و می‌گیرند و در نهایت حساب ما با آن‌ها جداست.» در همین قضیه فرزندان انسیه و کبری خزعلی، اگر جریان اصولگرا به اصول جدیدی رسیده خود است همه قضاوت‌های قبلی در مورد دیگران را، مورد ارزیابی مجدد قرار دهند و در پایان به‌عنوان نتیجه‌گیری خوب است جریان اصولگرا ثابت کنند که اصل، اخلاق، قانون، مبانی دینی و حقوق مردم است نه اصل منافع امروز ما.

اصول‌گرایان همچنان بر خلاف افکار عمومی موضع می‌گیرند؛

ماله کشانِ مرگ

همدلی | از بین همه واکنش‌های انتقادی و اعتراضی کوچک و بزرگی که به گشت ارشاد و ماجرای کشته شدن مهسا امینی شکل گرفت تنها این اصولگرایان بودند که در ۴۸ساعت گذشته سعی کردند تفسیر متفاوتی از خود ارائه کنند. تفسیری که باعث عصبانیت و خشم مردم شده است. تعدادی از نیروهای اصولگرا حتی پا را فراتر گذاشتند و درحالی‌که مسئولان وعده رسیدگی به تخلفات را می‌دهند آنان درصدد برآمده‌اند تا کشته شدن یک دختر جوان را توجیه کنند. این نوع موضع‌گیری آنان البته اتفاق نازم‌ای نیست. همین چند وقت پیش وقتی اعتراضات عمومی نسبت به حضور فرزند معاون زنان ریاست جمهوری در کانادا بالا گرفت اصولگرایان خیلی زود موضوع تند گذشته خود را تغییر دادند و نه‌تنها از حضور فرزند یک مقام

مشاور رسانه‌ای تیم مذاکره کننده مطرح کرد؛

پاسخ به یک شایعه درباره رهبر انقلاب

همدلی | طی روزهای گذشته رسانه‌های خارجی مختلفی درباره سلامتی رهبر انقلاب گزارش‌هایی منتشر کردند. باین‌حال روز شنبه رهبری در جلسه با دانشجویان حاضر شدند و حتی در این جلسه سخنرانی نیز کردند. برخی از فعالان شبکه‌های اجتماعی نسبت به این اتفاق واکنش نشان دادند و نوشتند که رهبری حتی در این دبار عصایی هم به همراه نداشته است.پیش از مراسم روز شنبه در حسینیه امام خمینی(ره) روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی مدعی شده بود که حال رهبری رو به وخامت است. به همین خاطر مشاور رسانه‌ای تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران به‌ادعای نیویورک‌تایمز در خصوص وضعیت سلامتی رهبر انقلاب واکنش نشان داد. محمد مرندی، مشاور رسانه‌ای تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران، در واکنش به گزارش ادعایی این روزنامه در توییت نوشت: «دعای نیویورک تایمز یک روز پیش از ایراد سخنرانی توسط آیت‌الله خامنهای مطرح‌شده است.

یادداشت

زوایای حقوقی مرگ مهسا امینی

مسعد سلیتی – با پیروزی انقلاب در سال ۱۳۵۷ نظام جدیدی بر اساس ایدئولوژی اسلامی بنیان‌گذاری شد که حجاب بخشی اساسی از رویکرد آن شد؛ به‌گونه‌ای که در همان ماه‌های اول انقلاب الزامی شدن حجاب اعلام و سپس به جرم نگاری آن در قانون مجازات اسلامی اقدام شد. نیروی انتظامی که به‌موجب ماده ۳ قانون نیروی انتظامی با هدف استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی و فردی تأسیس شد برابر مصوبه حجاب و عفاف شورای عالی انقلاب فرهنگی مکلف به توقف روتورد رو به رشد بدحجابی و بازگشت به روند حجاب قانونی و شرعی و ارتقا حجاب جامعه گردید و وظیفه برخورد با بی‌حجابی به یگان گشت ارشاد این نیرو واگذار شد. هرچند که شورای عالی انقلاب فرهنگی صلاحیت قانون‌گذاری در این خصوص را ندارد، اما عملاً این مصوبه در حال اجراست و گشت ارشاد در برخی موارد برخلاف اصل امربه‌معروف در تذکر لسانی از قدرت فیزیکی در اجرای ارشاد و امربه‌معروف استفاده می‌کند. هرچند با مراجعه به فرهنگ لغت عبارت ارشاد به معنی هدایت و راهنمایی به راه راست و به راه حق است. همچنین با توجه اصل امربه‌معروف در شرع اسلام و حقوق ایران دلالت بر تشویق و واداشتن دیگران به انجام افعال و داشتن صفاتی که به‌حکم عقل و از طرف شارع به نیکی توصیف‌شده باشد که امربه‌معروف یا ارشادکننده باید آگاه و آموزش‌دیده باشد و احتمال تأثیر ارشادش وجود داشته باشد. همچنانکه ارشادکننده مکلف به حسن برخورد است تا ارشاد و راهنمایی وی منجر به جلب اعتماد طرف مقابل شود؛ مع‌الوصف ارشادکننده باید مخاطب‌شناس خوبی باشد و با توجه به ویژگی‌های فکری، روحی و علمی مخاطب با وی سخن بگوید اما متأسفانه برخی از شیوه‌های برخورد گشت ارشاد منطبق با این موازین و اصل امربه‌معروف

است.

احساس اطمینان خاطر از مصونیت تعرض و اجبار و نداشتن بیم و هراس نسبت به جان، ناموس، مال، حیثیت و حقوق و آزادی‌های مشروع همان امنیت است که مهم‌ترین و اساسی‌ترین جزء زندگی همه انسان‌هاست که علاوه بر اعلامیه جهانی حقوق بشر به‌موجب مقررات مذکور در اصول متعدد قانون اساسی ازجمله در بند ۱۴ اصل سوم قانون اساسی همه امکانات خود را برای تأمین حقوق همه‌جانبه افراد از زن و مرد و ایجاد امنیت قضایی عادلانه برای همه و تساوی عموم در برابر قانون، به کار می‌گیرد. در اصل ۲۱ قانون اساسی به‌صراحت آمده است: «حیثیت، جان، مال، حقوق، مسکن و شغل اشخاص از تعرض مصون است اصل ۲۲ قانون اساسی نیز تأکید کرده است: «هیچ‌کس را نمی‌توان دستگیر کرد، مگر به‌حکم

هشدار

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

سازمان مخوف جاگزین فرمانداری نظامی؛

روزی که «ساواک» تشکیل شد

سال هفتم – شماره ۲۲۲_ ۸ صفحه – قیمت ۲۰۰۰ تومان

سر مقاله

مهسا امینی و جریان توجیه

محسن صنیعی | استاد دانشگاه

مهم‌ترین خبر این روزها، خبر درگذشت مهسا امینی پس از بازداشت توسط پلیس امنیت اخلاقی در ساختمان معروف وزرای تهران است. افکار عمومی و به‌خصوص فضای مجازی نسبت به آن عکس‌العمل گسترده‌ای نشان داده است… شرح در همین صفحه

یادداشت‌ها

زوایای حقوقی مرگ مهسا امینی

مسعد سلیتی | وکیل داد‌کستری

آقازاده‌های خارج‌نشین و چند سوال از توجیه‌گران

محمدعلی آقایی | وکیل داد‌کستری

سیاوشان مؤنث

فیض شریفی | پژوهشگر ادبیات

درباره مرگ «روایبی»

ظاهر اکوانیان | روزنامه‌نگار

یادداشت

آقازاده‌های خارج‌نشین و چند سوال از توجیه‌گران

محمدعلی آقایی – همین یکی دو هفته پیش بود که دبیر ستاد امربه‌معروف ونهی از منکر اعلام کردند که ۴۰۰۰ نفر از فرزندان مسئولان میانی به خارج از کشور مهاجرت کرده‌اند. تأکید می‌کنم مسئولان میانی.

این گفته منطوق سخن ایشان است، لیکن یکی از مفاهیم آن می‌تواند این باشدکه تعدادی(فعلاً) به این تعداد کاری نداریم) از فرزندان مسئولان رده‌های بالا و حتی رده‌های پایین‌تر به خارج از کشور مهاجرت کرده‌اند.

البته که یکی از حقوق شناخته‌شده در اعلامیه‌های جهانی حقوق بشر تعیین محل اقامت و خروج از تابعیت کشوری و پذیرفتن تابعیت کشوری دیگر به اختیار خود شخص است؛ اما جای بسی شگفتی است که این مسئولان به‌عنوان رهبران ملتی که مستضعشان ملقب نموده‌اند، چگونه است که فرزندان خود را چنان تربیت کنند که به‌جای مهاجرت، در کشور خود تحصیل کرده و به همان مستضعفین خدمت کنند. البته شاید هم در دهه‌های اخیر مفهوم مستضعفین جای خود را به مفاهیمی دیگر داده است.

شگفتی بیشتر اینکه جناب اسماعیل کوثری نماینده مردم تهران در مجلس توجیه کرده است که این دردانه‌ها برای «پیشرفت کشور» به خارج مهاجرت می‌کنند. شاید ایشان علم غیب و یسا دانش پیش‌بینی آینده دارند که با قاطعیت چنین اظهار فضل کرده‌اند.

این توجیه‌گران و همفکرانشان توجه ندارند که مقامات و مسئولان حوزه علوم مدعی هستند که دانشگاه‌های کشور دست‌کم در منطقه از بار علمی بالایی برخوردار هستند. مشخص است که اصلاً بحث تحصیل علم در میان نیست، انگیزه اصلی اخذ اقامت در ديار شیاطین و استعمارگران پسر و جوان است که البته برای مردم عادی خطرناک است. در این میانه یکی از مسئولان هم در مقام توجیه گفته است که قانونی برای جلوگیری ازین مهاجرت‌ها وجود ندارد. ایشان درست می‌گویند، اما راه‌حلی ارائه نداده است.

البته کافی است که یکی از مقامات عالی‌مقام یکی از روسای قوای سه‌گانه یا یک تشریح‌موضع‌گیری نماید، این‌وقت هم صاحب قانون خواهد شد و هم ضمانت اجرایی پیدا خواهد کرد. به نظر می‌رسد که باید روسای بانک مرکزی و نیز مدیران مراکز مربوط به اطلاعات مالی کشور را مورد سؤال قرار داد که چرا تاکنون هیچ اطلاعات، آماروارقاسمی در ارتباط با خروج سرمایه‌های کشور ارائه نمی‌کنند؟ مجلس هم به یک تا پنج سال حبس و محرومیت از خدمات دولتی محکوم خواهد شد.

روایت مهاجری از چرایی تعلل رئیسی برای تعیین تکلیف برجام

به زمستان اروپا دل خوش کرده‌ایم

یک تحلیلگر مسائل سیاسی گفت: دل خوش کرده‌ایم که اگر اروپا در زمستان پیش رو از سرما یخ بزند، به سراغ ما نمی‌آید. درحالیکه این توهمی بیش نیست. به گزارش نامه‌نیوز، گویا در موضوع برجام ریش و فیچی دست سیدابراهیم رئیسی است اما سؤال آن است که پس چرا او تصمیم نهایی را نمی‌گیرد.

محمد مهاجری درساره علت تعلل رئیسی برای تعیین تکلیف برجام گفت: شاید از یک جهت بتوان به آقای رئیسی حق داد، وقتی آقای روحانی با ۲۴ میلیون رأی و آقای ظریف به عنوان دیپلمات شناخته شده در عرصه جهانی مذاکرات را به نتیجه رساندند، در مقابل دلواپسان آن طور آنها را مورد هجمه قرار دادند، طبیعی است که آقای رئیسی با آرای کمتر و وزیر خارجه و تیم مذاکره کننده به مراتب پایین‌تر از ظریف و همکارانش مقابل هجوم‌های پس از توافق کم خواهد آورد.

وی با بیان اینکه باید به آقای رئیسی حق داد وارد تصمیم‌گیری‌های سخت نشود، افزود: نکته دیگر آنکه آقای رئیسی مرد تصمیم‌نگرفتن‌هاست. تنها تصمیم او درباره حذف ارز ۴۲۰۰ بود که آن هم دلایل دیگری داشت، هر چند تبعات این تصمیم را نیز بعداً نتوانستند حل کنند. از آنجاکه آقای رئیسی هیچ تصمیم کلیدی و استراتژیک دیگری در دولت سیزدهم نگرفت، در مورد برجام نیز می‌توان گفت او اصلاً مرد تصمیمات سخت نیست.

این تحلیلگر مسائل سیاسی درباره احتمال منتفی شدن توافق با تعلل بیشتر رئیسی برای تصمیم‌گیری اظهار کرد: دستگاه دیپلماسی دولت به ویژه تیم مذاکره کننده یک تحلیل اشتباهی داشتند که فکر می‌کردند، اگر فردا هوا سرد شود همه کشورهای اروپایی پیت‌های نفت‌شان را جلوی در وزارت خارجه می‌گذراند و می‌گویند «جان مادران ۲۰ نفت به ما بدهید تا ما خودمان را گرم کنیم.» واقعا تصور آنها در همین حد کوتاه بود.

وی ادامه داد: الان دولت متوجه شده که از این خبرها نیست. اروپایی‌ها حتی اگر از سرما هم بلرزد نیاز به انرژی‌شان را از جاهای مختلف دنیا می‌توانند فراهم کنند. اخیراً خبری آمد که آذربایجان در حال تأمین بخشی از نیاز اروپا به گاز است. این نشان می‌دهد اروپایی‌ها دست روی دست نگذاشتند و منتظر ما نشدند بلکه ما باید از آن فرصت مناسب استفاده می‌کردیم تا منافع خودمان را این وسط تأمین کنیم.

این فعال مطبوعاتی با اشاره به وضعیت بازار نفت در صورت عدم حصول توافق بر سر احیای برجام یادآور شد: این زمستان بگذرد نفت ارزان می‌شود و ما نیز همچنان در تحریم‌ها دست و پا خواهیم زد و نمی‌توانیم نفت بفروشیم، با وجود این واقعیت، هنوز دل خوش کرده‌ایم که اگر اروپا در زمستان پیش رو از سرما یخ بزند، به سراغ ما خواهد آمد، در حالیکه این توهمی بیش نیست.

وی افزود: در نهایت مجموعه نظام به این تصمیم خواهد رسید که آقای رئیسی را یا مجبور به توافق یا مجبور به عدم توافق کند، وگرنه آقای رئیسی درباره این موضوع تصمیم نهایی را نخواهد گرفت.